

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

спеціальність	015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	факультет	менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Золотарьова Світлана Анатоліївна

Вища освіта – спеціальності: професійна освіта; зооінженерія; садівництво та виноградарство; освітні та педагогічні науки.

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук

Досвід роботи – більше 25 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

авторка 72 фахових наукових статей та більше 46 тез та матеріалів конференцій;

співавтор 6 навч-метод. посібників та 2 колективних монографій;

авторка більше 30 методичних рекомендацій;

- Член Громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих, Споживче Товариство «Ай.Ем.Ті.Ді.-ІНТЕРНЕТІНЛ» CS IMTDINTERNATIONAL, Українська асоціація хімічної та харчової інженерії CFE-UA

телефон

0509152796

електронна пошта

szoloto549@gmail.com

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Метою дисципліни є формування у студентів професійних компетентностей, необхідних для ефективної педагогічної діяльності, розвиток педагогічної культури, комунікативних навичок та творчого підходу до викладання.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<p>Вміння</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність ефективно вести педагогічне спілкування, враховуючи психологічні особливості аудиторії. • Використання технік активного слухання, емпатії та взаємодії з учнями (студентами). • Уміння налагоджувати контакт, підтримувати позитивний психологічний клімат у навчальному середовищі.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин) 4-й семестр: 30 год. лекції, 30 год. практичні; 60 год. самостійна робота; підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p><i>Інтегральна компетентність.</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i> К 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. К 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. <i>Спеціальні (фахові) компетентності</i> К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення. К 22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук. К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.</p>	Програмні результати навчання	<p><i>Програмні результати навчання</i> ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами. ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення. ПР 08. Самостійно планувати й організувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих. ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти. ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти. ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій. ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики. ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально –методичний супровід. ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Сутність педагогічної майстерності та її складові	ПЗ 1	Самоаналіз педагогічної майстерності: визначення власного рівня професійної компетентності	Самостійна робота	Основні компоненти педагогічної майстерності: професійні знання, вміння, особистісні якості. Значення педагогічної майстерності для ефективного навчального процесу. Чинники, що впливають на рівень педагогічної майстерності. Взаємозв'язок педагогічної майстерності з педагогічним мистецтвом та педагогічною технікою. Поняття активного навчання та його особливості. Основні інтерактивні методи навчання: дискусії, кейс-методи, ділові ігри. Вплив інтерактивних методів на мотивацію студентів. Роль викладача у впровадженні активного навчання. Проблеми та перспективи використання інтерактивних технологій у вищій школі. Поняття педагогічної рефлексії та її значення у професійній діяльності. Види педагогічної рефлексії: внутрішня, зовнішня, ретроспективна, перспективна. Методи педагогічної рефлексії: самоаналіз, зворотний зв'язок, педагогічне портфоліо. Використання рефлексії для вдосконалення викладацької майстерності. Планування професійного розвитку через аналіз власної діяльності. Значення творчого підходу у навчальному процесі. Методи розвитку креативності у викладача та студентів. Використання нестандартних прийомів викладання. Інноваційні педагогічні технології для розвитку творчого мислення. Приклади творчих підходів до навчання у сучасній педагогіці.
Лекція 2.	Особистість педагога: професійні та моральні якості	ПЗ 2	Розвиток професійно-особистісних якостей педагога		
Лекція 3.	Педагогічна техніка як складова педагогічної майстерності	ПЗ 3	Вдосконалення педагогічної техніки		
Лекція 4.	Педагогічна риторика та культура мовлення викладача	ПЗ 4	Формування культури мовлення викладача		
Лекція 5.	Педагогічне спілкування як мистецтво взаємодії	ПЗ 5	Тренінг ефективного педагогічного спілкування		
Лекція 6.	Психолого-педагогічні основи взаємодії викладача зі студентами	ПЗ 6	Вплив емоційного інтелекту на педагогічну взаємодію		
Лекція 7.	Емоційний інтелект педагога та його роль у навчальному процесі	ПЗ 7	Розвиток навичок педагогічної імпровізації		
Лекція 8.	Педагогічна імпровізація та прийняття рішень у складних ситуаціях	ПЗ 8	Управління конфліктами в освітньому середовищі		
Лекція 9.	Конфлікти в освітньому процесі: профілактика та шляхи розв'язання	ПЗ 9	Використання інноваційних технологій у викладанні		
Лекція 10.	Інноваційні технології в педагогічній діяльності	ПЗ 10	Рефлексія у педагогічній діяльності		
Лекція 11.	Самоаналіз і рефлексія в педагогічній діяльності	ПЗ 11	Формування харизми та педагогічного авторитету		

Лекція 12.	Педагогічна харизма та впливовість викладача	ПЗ 12	Психолого-педагогічна підтримка студентів у навчальному процесі		
Лекція 13.	Психолого-педагогічна підтримка студентів у навчальному процесі	ПЗ 13	Активні методи навчання у підготовці фахівців		
Лекція 14.	Методи активного навчання та їх застосування у практиці викладання	ПЗ 14	Розвиток творчого мислення у студентів		
Лекція 15.	Формування професійної майстерності викладача протягом життя	ПЗ 15	Планування власного професійного розвитку педагога		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

Зязюн І.А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : наук.-метод. посіб. – К. : МАУП, 2000. – 312 с.

Щербак О. І. Професійно-педагогічна освіта: теорія і практика : монографія. – Ч. І. / О.І. Щербак / за ред. Н. Г. Ничкало. – К. : Наук. світ, 2010. – 279 с.

Щербак О. І. Формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання / О. І. Щербак // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць. – Вип. 23 / редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін. – Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2010. – С. 175–180.

Міністерство освіти і науки України. (2021). Оцінювання якості освіти в професійних навчальних закладах (с. 5–25). Київ: Міністерство освіти і науки України.

Пономарьова М., Золотарьова С. Застосування штучного інтелекту в педагогічному процесі вищої школи Інновації та інтеграція цифрових трендів освітнього простору в економіку знань : матеріали всеукраїнського науково- педагогічного підвищення кваліфікації з економічних наук, 30 жовтня – 10 грудня 2023 р. – Львів-Торунь : Ліга-Прес, 2023. – 264 с 179-181 DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-332-6-52>

Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф., Засядьков А.О. Місце мотиваційного навчання в освітньому просторі, Вісник науки та освіти, № 11(17) (2023): [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11\(17\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11(17)).

Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф Використання професійно-освітніх компонентів та Soft-skills у сучасних моделях педагогічному менеджменту. Вісник науки та освіти, № 12(18) (2023). [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12 \(18\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12 (18)).

Пономарьова М., Євсюков О., Золотарьова С. Розвиток та перспективи професійної освіти у сільському господарстві / Наукові інновації та передові технології. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-507-517](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-507-517).

Методичне забезпечення

1. *Робоча програма з курсу «Основи педагогічної майстерності» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. С.А. Золотарьова – Харків: ДБТУ, 2024*

2. *Педагогічна майстерність: навчально-методичний посібник для самостійного (дистанційного) вивчення дисципліни студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) / уклад. Золотарьова С.А., Новікова В.Є., Пономарьова М.С., Харків. Держ. біотехн. ун-т. 2024, - 82 с..*

Інформаційні ресурси

Конституція України; Закони України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту»; Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»; Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа»; Наказ МОН від 18.10.2019 року №1313 «Деякі питання організації та проведення супервізії»; Наказ МОН від 04.03.2020 року №346 «Про внесення змін до Програми проведення супервізії», Укази Президента України та інші законодавчі акти є правовою базою.

Нормативно-правове регулювання професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова КМУ від 29.07.20 №672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників»; Наказ МОН України від 04.12.20 №1504 «Деякі питання професійного розвитку науково-педагогічних працівників»; Лист МОН України від 21.08.20 №1/9-466 «Про центри професійного розвитку педагогічних працівників»; Наказ МОН України від 23.04.21 №457 «Про затвердження типових програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників»). та інші літературні джерела.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування

Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.